

بسم خدا

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

ایرانداک در نیم قرن دوم کار خود، همچنان پویا و کوشا؛ همراه هر پژوهش، پژوهشگر، و سیاست‌گذار
(۱۳۴۷-۱۴۰۲)

استراتژی‌ها و سیاست‌های توسعه دولت الکترونیک

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

(ایرانداک)

بایز ۱۴۰۲

IRANDOC.AC.IR

INFO@IRANDOC.AC.IR

۱- مقدمه

دولت الکترونیک به عنوان یکی از روش‌های پیشرفته و مدرن برای ارتقای خدمات اداری و ارتباطات بین سازمان‌ها و افراد، به سرعت در حال رشد و توسعه است. از سوی دیگر به دلیل پیشرفت روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات، انتظار می‌رود که سازمان‌ها نیز برای همگرایی با این تغییرات، با مفهوم دولت الکترونیک آشنا شوند و از آن به نحو مطلوب استفاده کنند. از این رو راهبردها و سیاست‌هایی که سازمان‌ها در راستای گسترش خدمات الکترونیکی و پیاده‌سازی دولت الکترونیک تدوین می‌کنند، مسئله مهمی است که باید در کانون توجه قرار گیرد. به همین دلیل، برای ایرانداک به عنوان یک پژوهشگاه در زمینه علوم و فناوری اطلاعات، توجه به ارتقای خدمات الکترونیکی، پیاده‌سازی سیستم‌های مدیریت اطلاعات، پایش و ارزیابی ارتباطات الکترونیکی، و همچنین آموزش کارکنان به منظور استفاده بهینه از این فناوری‌ها امری ضروری به نظر می‌رسد. به همین ترتیب، پیشرفت و رشد ایرانداک وابسته به تلاش و تمرکز آن برای به کارگیری دولت الکترونیکی خواهد بود.

۱-۱. اهداف ایرانداک در زمینه توسعه دولت الکترونیک

ایرانداک به عنوان پژوهشگاهی پیشرو در بکارگیری فناوری‌های نوین، با هدف توسعه هرچه بیشتر کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات و در راستای توسعه دولت الکترونیک و هوشمندسازی اداری بر اساس اسناد بالادستی، همانند «نقشه راه توسعه دولت الکترونیک» اهداف زیر را پیگیری می‌نماید:

- توسعه، گسترش، و تقویت روزافزون زیرساخت فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان؛
- گسترش استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در پژوهش، آموزش، و فرایندهای اداری با رویکرد چابک‌سازی و شفاف‌سازی؛
- اجرا و بکارگیری سیاست‌ها و راهکارهای امنیتی در توسعه و بهره‌برداری از فناوری اطلاعات و ارتباطات؛
- افزایش رضایت و خشنودی کاربران و ذینفعان از خدمات آموزشی، پژوهشی، و دیگر خدمات ارائه شده؛
- گسترش و تقویت فرهنگ بهره‌برداری از فناوری اطلاعات و ارتباطات در سطوح گوناگون سازمانی؛
- توسعه زیرساخت‌ها و تقویت بهره‌برداری از فناوری اطلاعات و ارتباطات سبز در راستای کاهش اثرات مخرب زیست‌محیطی.

۱-۲. استراتژی‌ها و سیاست‌های ایرانداک

با توجه به فعالیت‌های ایرانداک در حوزه علوم و فناوری اطلاعات، استراتژی، و سیاست‌های زیر در حوزه دولت الکترونیکی در این سازمان دنبال خواهند شد:

- پیاده‌سازی سامانه‌های مدیریت الکترونیکی: ایرانداک با ایجاد و استفاده از سامانه‌های مدیریت الکترونیکی، به دنبال بهبود و ارتقای کیفیت خدمات ارائه شده است. این سیستم‌ها شامل سامانه‌های مدیریت داده‌ها، ارتباطات الکترونیکی، مدیریت منابع انسانی، و غیره می‌شوند.
- توسعه خدمات الکترونیکی: به منظور جلب رضایت کاربران و ذینفعان سازمان و ارتقای سطح خدمات ارائه شده، ایرانداک به توسعه خدمات الکترونیکی خود خواهد پرداخت.
- آموزش نیروی انسانی: به منظور آشنایی کامل منابع انسانی دولت الکترونیکی، ایرانداک برنامه‌های آموزشی برای توسعه دانشی و مهارتی کارکنان خود طراحی می‌کند.
- حفظ امنیت و حریم خصوصی: در استفاده از فناوری‌های دولت الکترونیکی، حفظ امنیت و حریم شخصی کارکنان، ذینفعان، و کاربران امری حیاتی است. بنابراین، ایرانداک می‌کوشد تا همواره در جستجوی راهکارها و ابزارهای جدید برای حفظ امنیت و حریم خصوصی آنان باشد.
- توسعه کمی و کیفی پایگاه‌های اطلاعات: یکی از فعالیت‌های کلیدی ایرانداک گردآوری، سازماندهی، و اشاعه اطلاعات و داده است. به منظور اجرای اصول دولت الکترونیکی در کشور، ایرانداک می‌کوشد تا روز به روز بر شمار و کیفیت پایگاه‌های اطلاعات و داده برای دسترسی آسان‌تر کاربران به محتوا بیفزاید.
- توسعه پلت‌فرم‌های دولت الکترونیکی: به منظور کمک به تحقق دولت الکترونیکی، ایرانداک به طراحی و توسعه پلت‌فرم‌های دولت الکترونیکی و ارائه خدمات مشترک به دولت، صنعت، مؤسسه‌ها، پژوهشگران، و دیگر کاربران و ذینفعان می‌پردازد.
- هوشمندسازی خدمات دولت: ایرانداک می‌تواند به کمک فناوری‌های هوشمند، خدمات دولتی را بهبود بخشد و به سادگی و سرعت بیشتری در اخذ مدارک و خدمات مربوطه برای شهروندان کمک کند.

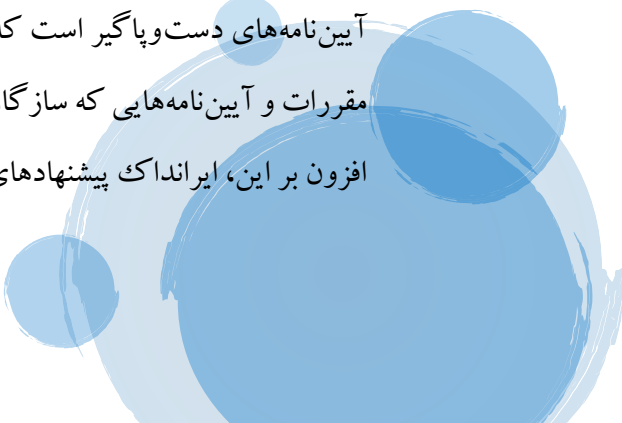

□ همکاری با سایر سازمان‌ها: به منظور ارتقای دولت الکترونیکی و ارائه خدمات بهتر به کاربران، همکاری و هماهنگی با سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی و حتی شرکت‌های خصوصی نیز بسیار حائز اهمیت است. در این راستا، ایرانداک با دیگر سازمان‌ها و شرکت‌ها در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات همکاری می‌کند و بستر مناسبی را برای تبادل اطلاعات و همکاری‌های مشترک فراهم می‌سازد.

□ تسهیل در دسترسی به خدمات الکترونیکی: استفاده از فناوری‌های دولت الکترونیکی برای تسهیل در دسترسی به خدمات از جمله مزایای آن است. بدین منظور، ایرانداک برنامه‌هایی را طراحی می‌کند که امکان دسترسی آسان و سریع به خدمات الکترونیکی را برای تمامی کاربران و ذینفعان فراهم کند.

□ ایجاد سامانه‌های یک‌پارچه: یک‌پارچه‌سازی سامانه‌های متنوع و گوناگون می‌تواند به کاربران کمک کند تا با سرعت بیشتری از خدمات و ارزش‌های ایرانداک بهره‌برداری کنند. یکی از سیاست‌های ایرانداک برای تحقق دولت الکترونیکی یک‌پارچه‌سازی سامانه‌های گوناگون است.

□ رفع موانع قانونی و مقرراتی: یکی از برنامه‌های ایرانداک برای تحقق دولت الکترونیکی، اصلاح مقررات و آیین‌نامه‌های دست‌وپاگیر است که از برخی از اصول دولت الکترونیکی پشتیبانی نمی‌کنند. ایرانداک می‌کوشد تا مقررات و آیین‌نامه‌هایی که سازگار با اصول دولت الکترونیکی نیستند را ویرایش کند (آنجا که این اختیار را دارد). افزون بر این، ایرانداک پیشنهادهای لازم و کافی را به دست‌موتولیان سیاست‌ها و قانون‌های کلان کشور می‌رساند.

- افزایش دسترس پذیری الکترونیکی: امروزه راه‌های ارتباطی و تعامل الکترونیکی به شکل بی‌سابقه‌ای افزایش یافته‌اند. ایرانداک می‌کوشد تا به شکل‌های گوناگون از طریق کانال‌های متفاوت در دسترس کاربران و ذینفعان باشد تا آنان به آسانی بتوانند با ایرانداک در تعامل و ارتباط باشند.
- افزایش شفافیت: یکی از مزایای دولت الکترونیکی فراهم آوردن بستری برای شفافیت بیشتر است. ایرانداک می‌کوشد تا دسترسی به اطلاعات و داده‌ها در زمینه‌های گوناگون را برای کاربران تسهیل بخشد.
- بهره‌برداری از فناوری‌های جدید: با توجه به پیشرفت فناوری‌های نوین در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، استفاده از این فناوری‌ها در دولت الکترونیکی بسیار مؤثر است. فناوری‌های جدیدی همانند بلاک‌چین، رایانش ابری، هوش مصنوعی، و غیره نقشی مهم در پیشرفت الکترونیکی شدن سازمان دارند. از این رو، ایرانداک می‌کوشد که همواره این فناوری‌های جدید را دنبال و از آنها بهره‌برداری کند.
- اصلاح ساختار سازمانی و بازمهندسی فرایندها: اصلاح ساختار سازمانی و بازمهندسی فرایندهای گوناگون اداری و سازمانی در ایرانداک، به منظور ارتقای ساختار سازمانی و بهینه‌سازی فرایندها، و با هدف افزایش سرعت و دقت انجام امور سازمانی، ارائه خدمات بهتر به کاربران و ذینفعان، کاهش هزینه‌ها، و بهبود عملکرد سازمان انجام می‌شود. در این راستا، واحدها و بخش‌های گوناگون ایرانداک ساختار و فرایندهای سازمانی را به شکلی مستمر پایش و تغییرات لازم را اعمال خواهند کرد.
- توانمندسازی کاربران و ذینفعان ایرانداک برای بهره‌برداری از زیرساخت‌ها و خدمات الکترونیکی سازمان: بهبود در دسترسی و کارایی خدمات الکترونیکی و ارتقاء سطح آگاهی و آموزش کاربران در زمینه استفاده از این خدمات را به همراه دارد. با توجه به روند رو به رشد دولت الکترونیکی در ایران، تلاش برای توانمندسازی کاربران و ذینفعان ایرانداک بسیار حیاتی است. این توانمندسازی شامل تأمین امکانات و ابزارهای لازم برای استفاده بهینه از خدمات الکترونیکی، آموزش‌های لازم در زمینه استفاده از سامانه‌های الکترونیکی، و ارائه اطلاعات و راهنمایی‌هایی برای کاربران است. با توانمندسازی کاربران، ایرانداک می‌تواند بهبود سطح خدمات الکترونیکی خود را تجربه کرده و همچنین با ارائه آموزش‌های لازم، نقش فعالی در افزایش سطح آگاهی و استفاده بهینه از خدمات الکترونیکی در جامعه ایفا کند.

□ ارزیابی پیشرفت ایرانداک در حوزه دولت الکترونیکی: بررسی کیفیت و کارایی سامانه‌ها و بسترهای الکترونیکی در ایرانداک فعالیتی است که باید به شکل مستمر انجام شود تا ارائه خدمات به کاربران و ذینفعان به شکل کارآمد پیش برود. از این رو، ایرانداک پایش و ارزیابی را به شکل مستمر انجام می‌دهد و در برنامه‌های ارزیابی گوناگون، همانند «ارزیابی کیفیت خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی کشور» شرکت می‌کند.

